

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
 Hendrik Consciencegebouw
 Koning Albert II-laan 15
 1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
 www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van
Centrum voor Volwassenenonderwijs LBC-NVK 'Antwerpen' te ANTWERPEN

Hoofdstructuur	volwassenenonderwijs
Instellingsnummer	28431
Instelling	Centrum voor Volwassenenonderwijs LBC-NVK 'Antwerpen'
Beleidsverantwoordelijke	Johan NICASIE
Adres	Sudermanstraat 5 - 2000 ANTWERPEN
Telefoonnummer	03-220.89.00
E-mail	antwerpen@lbconderwijs.be
Website	www.lbconderwijs.be
Bestuur	Volwassenenonderwijs LBC-NVK v.z.w.
Adres	Sudermanstraat 5 - 2000 ANTWERPEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-05-2019, 07-05-2019, 08-05-2019, 09-05-2019, 10-05-2019

Samenstelling van het doorlichtingsteam David VROMANT
 Heidi DE NIEL
 Rika DE ROOVER
 Chris DU PONT
 Robert VANDEPUT

INHOUDSTAFEL

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag.....	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?	5
3	In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs?	7
3.1	Spaans richtgraad 2 Threshold 1 en 2 (leerplannen 02-03/989 en 02-03/697)	7
3.2	Boekhoudkundige bediende (leerplan 2012/696)	9
3.3	Frans richtgraad 1 (leerplannen 02-03/734 en 02-03/733)	10
3.4	ICT en Administratie (leerplan 2017/1414)	12
3.5	Nederlands tweede taal richtgraad 1 Breakthrough (leerplan 2015/1186)	14
3.6	Nederlands tweede taal richtgraad 3 Vantage (leerplan 2015/1195)	15
3.7	Zorgkundige (leerplan 2012/706)	17
3.8	Het personeelsbeleid en de professionalisering	19
4	In welke mate voert het centrum een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	21
5	Respecteert het centrum de regelgeving?	23
6	Samenvatting.....	24
6.1	In welke mate ontwikkelt het centrum haar eigen kwaliteit?	24
6.2	In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs?	24
6.2.1	Het personeelsbeleid en de professionalisering	24
6.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	25
6.3	In welke mate voert het centrum een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	26
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen.....	27

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt het centrum haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert het de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van vier onderzoeken:

- een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
- een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
- een onderzoek van één kwaliteitsgebied
- een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het centrum stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de cursisten.
- De praktijk is ingebed in de werking van het centrum of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het centrum of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere centra inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het centrum zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het centrum gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het centrum kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het centrum aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

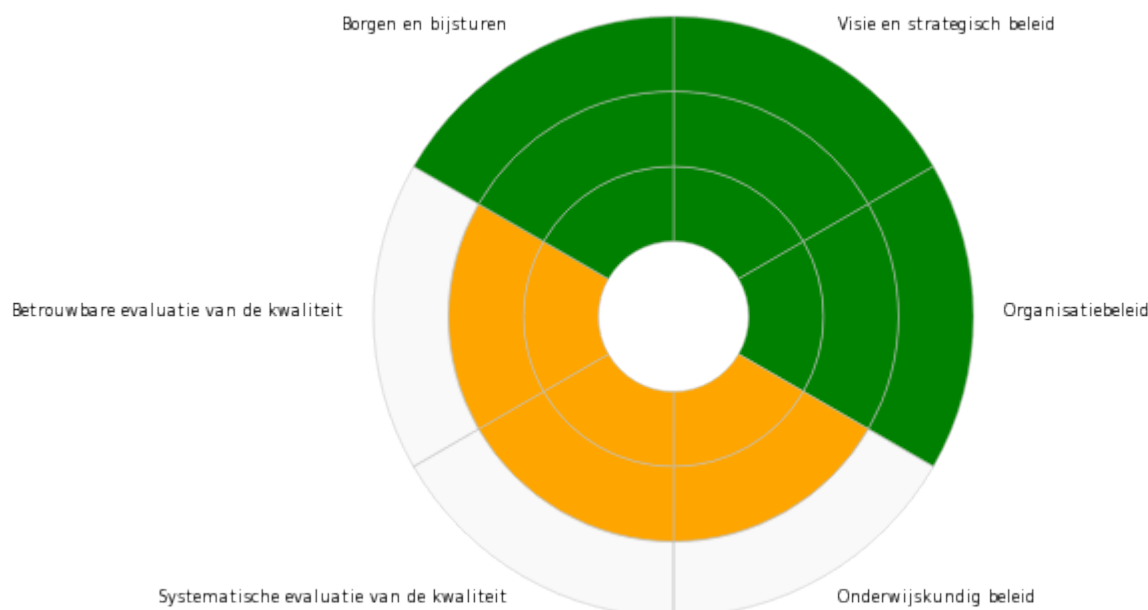
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het centrum een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het centrum bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

2 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

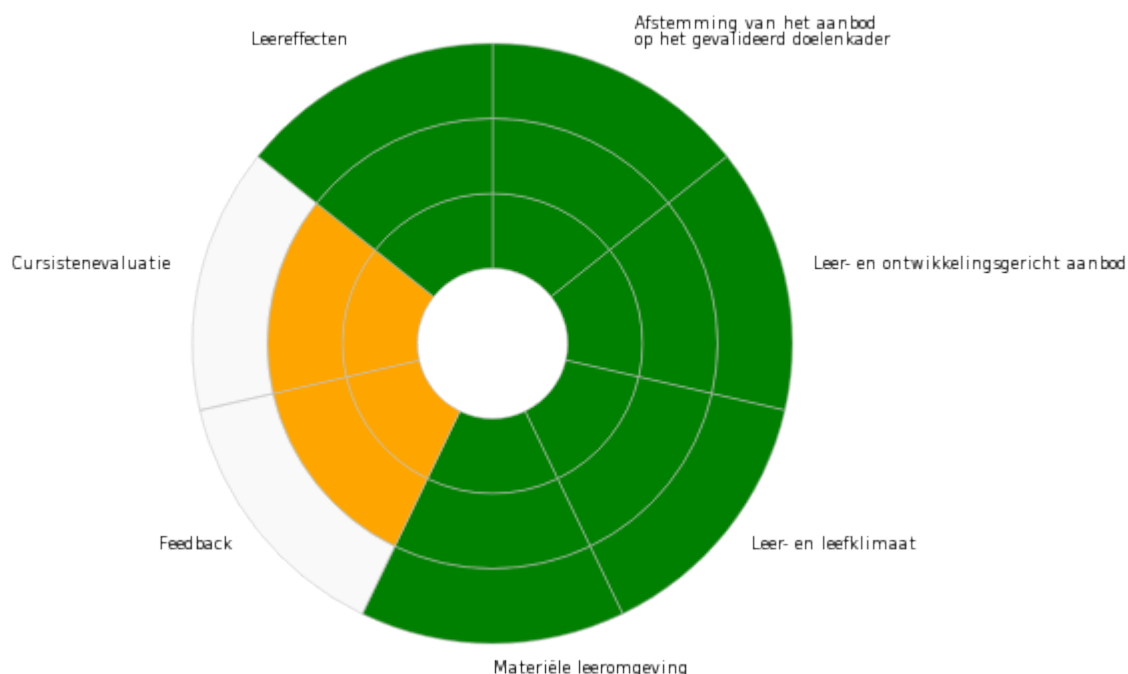
Visie en strategisch beleid

Het centrum weet wat het met zijn onderwijs wil bereiken en hoe het de ontwikkeling van de cursisten wil stimuleren. Dit vertaalt zich onder andere in een kwaliteitsverbintenis: 'Degelijkheid in een klimaat dat mensen verbindt'. Het positieve beeld van het leer- en leefklimaat en van de materiële uitrusting binnen het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk toont aan dat de meeste leden van het centrumteam deze waarden onderschrijven. Bij het vormgeven van de centrumwerking geeft het centrum veel autonomie aan de verschillende departementen. De visieontwikkeling over agogisch-didactische thema's delegeert de directeur dan ook grotendeels aan deze departementen. Deze visies vinden zichtbaar ingang in de werking van het betreffende departement en gedeeltelijk in de onderwijsleerpraktijk. Ze zijn meestal afgestemd op de input en de context van het departement en meestal op de regelgeving. Het centrum stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visies te realiseren, onder andere via kruisbestuiving tussen de departementen. Het centrum kan dit versterken door voor een aantal kernprocessen een richtinggevende centrumvisie uit te werken en haar doelstellingen meer te expliciteren. Uit het onderzoek naar de onderwijsleerpraktijk blijkt dat deze aanpak centrubreed een meerwaarde zou kunnen betekenen voor wat betreft de feedback en de evaluatiepraktijk.

Organisatiebeleid	Het centrum ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. Het staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Het centrum zet af en toe in op vernieuwing. Het stimuleert reflectie en expertisedeling tussen de teamleden, maar kan dit systematischer doen, zoals blijkt uit het onderzoek naar het personeelsbeleid en de professionalisering. Het centrum werkt veelvuldig samen met anderen om de onderwijsleerpraktijk en de centrumwerking te versterken. Het communiceert frequent, doelgericht en meestal transparant over zijn werking met interne en externe belanghebbenden. De open dialoog tussen het directieteam en de teamleden over mogelijkheden en kansen van de komende schaalvergroting is sterk.
Onderwijskundig beleid	Het centrum ontwikkelt de kwaliteit van zijn onderwijsleerpraktijk en legt daarvoor de verantwoordelijkheid bij de verschillende departementen en de vakgroepen. Het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk toont aan dat dit leidt tot onderlinge kwaliteitsverschillen. Het centrum kan de samenhang en doelgerichtheid van de maatregelen versterken. De afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Het centrum ondersteunt de teamleden, maar laat nog kansen liggen om via het introduceren van structuren en het verder expliciteren van verwachtingen bepaalde teams de nodige aansturing en opvolging te bieden.
Systematische evaluatie van de kwaliteit	Het centrum evalueert verschillende aspecten van de centrumwerking, maar heeft daarbij nog niet voldoende aandacht voor de evaluatie van de verschillende aspecten van de onderwijsleerpraktijk. De evaluatie gebeurt niet in alle vakgroepen systematisch. Door de doelen soms weinig SMART te formuleren slaagt het centrum er niet altijd in om de evaluaties ten volle te benutten als motor van de kwaliteitsontwikkeling.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	Het centrum besteedt bij zijn evaluaties beperkt aandacht aan de resultaten en effecten bij de cursisten. Ondanks mooie initiatieven, benut het bij zijn evaluaties nog niet alle beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen of de expertise van relevante partners. Sommige instrumenten zijn aan herwerking toe, onder andere omdat de verzamelde informatie te weinig afgestemd is op de concrete centrumwerking. Het centrum is zich hiervan bewust en de kwaliteitscoördinator en een werkgroep 'bevragingen' zetten hierin al enkele belangrijke stappen. Het centrum laat nog kansen liggen om het doeltreffend gebruik van data door de vakgroepen te stimuleren.
Borgen en bijsturen	Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten. Het bewaart meestal wat kwaliteitsvol is en zet onder andere door uitwisseling over de departementen heen in op de verspreiding ervan. Het centrum ontwikkelt vooral op departementsniveau verbeteracties voor zijn werkpunten, maar kan het draagvlak ervoor en de doelgerichtheid ervan met het oog op een centrubrede implementatie en afstemming tussen de departementen nog verhogen.

3 In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs?

3.1 Spaans richtgraad 2 Threshold 1 en 2 (leerplannen 02-03/989 en 02-03/697)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het aanbod ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten voldoende.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

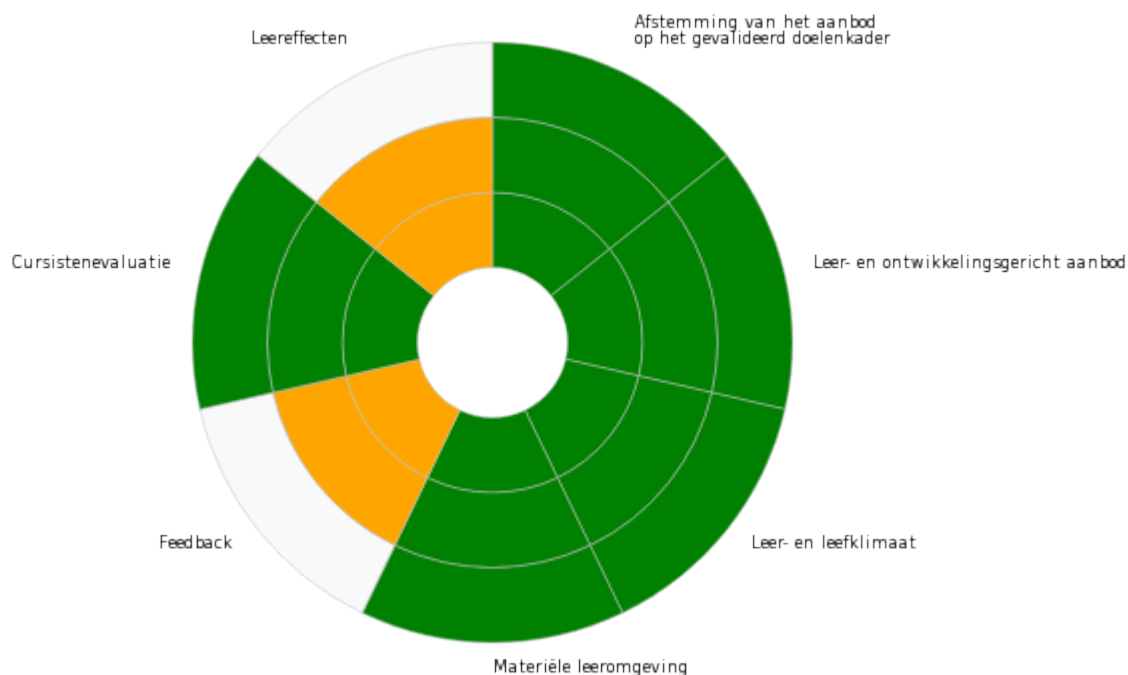
De leraren benutten de beginsituatie van de groep cursisten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leraren kunnen de aandacht voor strategieën die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen, nog versterken. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat

De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen en houden rekening met hun inbreng. De leraren begeleiden de cursisten naar positieve interactie en wederzijdse steun. De cursisten mogen vragen stellen en fouten maken; fouten vormen een aanknopingspunt voor het leren. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting veelal efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is veelal gericht op de voorbije stappen in het leerproces en op het verbeteren van individuele of klassikale fouten. De leraren laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren vanuit de doelen en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Cursistenevaluatie	Naar aanleiding van de vorige doorlichting heeft de vakgroep stappen gezet om de evaluatiepraktijk over de talen heen te optimaliseren. De link met de leerplandoelen is aantoonbaar en de evaluatie is voldoende representatief voor het aanbod. De ontwikkeling van gemeenschappelijke beoordelingsinstrumenten voor de evaluatie van de productieve vaardigheden verhoogt de transparantie en de betrouwbaarheid, maar het doeltreffend gebruik ervan is wisselend. De variatie in de evaluatievormen, de eenduidige omschrijving van de beoordelingscriteria en de doelgerichte procesevaluatie zijn nog werkpunten.
Leereffecten	Hoewel er werkpunten zijn voor de cursistenevaluatie, tonen de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het cursistenwelbevinden en het studiesucces aan dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt.

3.2 Boekhoudkundige bediende (leerplan 2012/696)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig, competentiegericht en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De cursisten passen de boekhoudkundige technieken ook toe met behulp van een boekhoudprogramma.

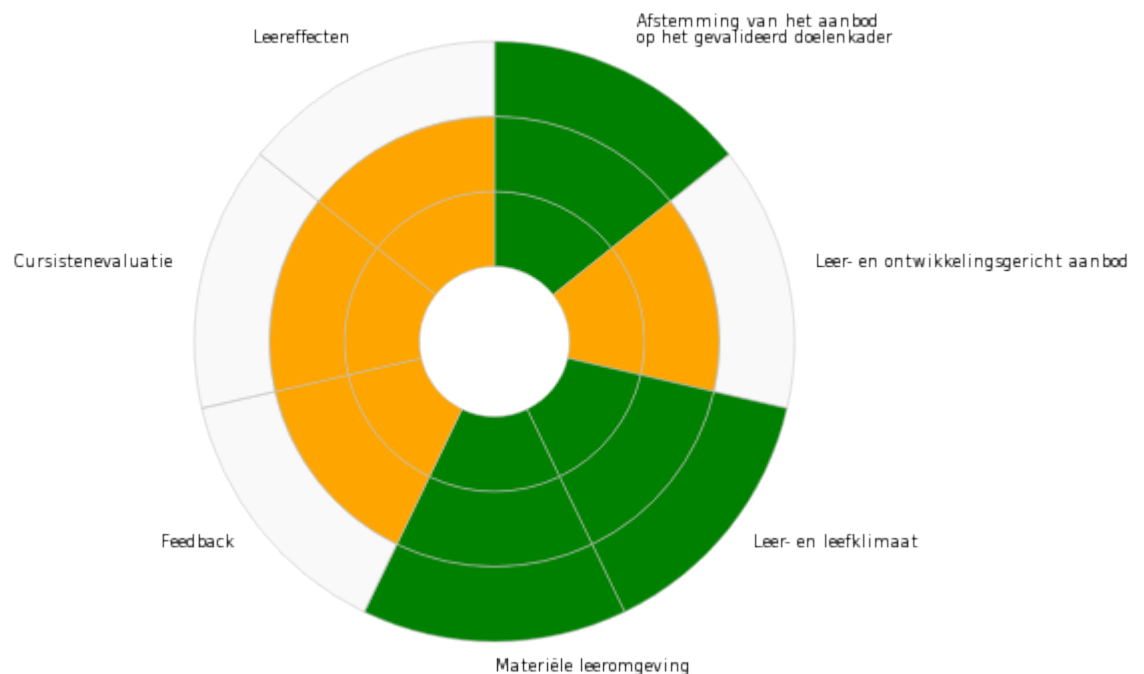
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod De leraren benutten de beginsituatie van de groep cursisten om haalbare doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. Gelet op de taalachterstand van sommige cursisten kan een taalbeleid nuttig zijn. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. Met de stage krijgen de cursisten de gelegenheid om praktijkervaringen op te doen.

Leer- en leefklimaat De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Het centrum kan de werking van de opgestarte trajectbegeleiding verder optimaliseren. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De leraren kunnen het gebruik van het elektronisch leerplatform nog uitbreiden.

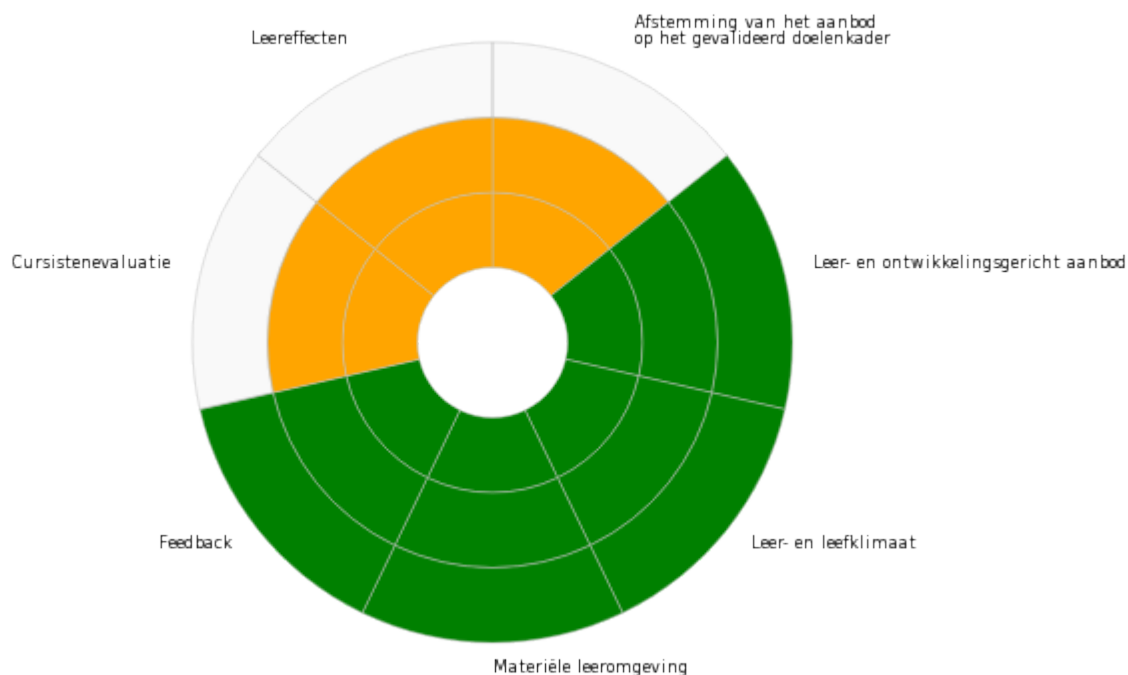
Feedback	De leraren geven veelal mondelinge en productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces. Ook de feedback op de sleutelcompetenties kan nog geoptimaliseerd worden.
Cursistenevaluatie	De evaluatie is overwegend representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren kunnen de criteria voor de evaluatie van de stage nog verduidelijken.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk en het studiesucces bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt. De leraren laten nog kansen liggen om de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk systematisch uit te voeren en het cursistenwelbevinden over de opleiding in kaart te brengen.

3.3 Frans richtgraad 1 (leerplannen 02-03/734 en 02-03/733)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het aanbod ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten voldoende.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren hebben een duidelijk zicht op de beginsituatie van de cursisten en zij slagen erin om haalbare doelen te stellen voor elke cursist in de zeer kleine lesgroepen. Het aanbod is echter onvoldoende uitdagend en de cursisten spelen te weinig een actieve rol in hun taalverwervingsproces. Zo missen zij de mogelijkheid om hun strategieën te versterken en hun zelfredzaamheid te vergroten. In sommige lesgroepen laten de leraren nog kansen liggen om het aanbod samenhangend, betekenisvol en activerend te maken. De onderwijsorganisatie is nog te weinig gericht op het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen, en houden rekening met hun inbreng. De leraren begeleiden de cursisten naar positieve interactie en wederzijdse steun. De cursisten mogen vragen stellen en fouten maken; fouten vormen een aanknopingspunt voor het leren. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting veelal efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is veelal gericht op de voorbije stappen in het leerproces en op het verbeteren van individuele of klassikale fouten. De leraren laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren vanuit de doelen en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Cursistenevaluatie	Naar aanleiding van de vorige doorlichting heeft de vakgroep stappen gezet om de evaluatiepraktijk over de talen heen te optimaliseren. De link met de leerplandoelen is aantoonbaar en de evaluatie is voldoende representatief voor het aanbod. De ontwikkeling van gemeenschappelijke beoordelingsinstrumenten voor de evaluatie van de productieve vaardigheden verhoogt de transparantie en de betrouwbaarheid, maar het doeltreffend gebruik ervan is wisselend. De variatie in de evaluatievormen, de authenticiteit van de evaluatieopdrachten en de doelgerichte procesevaluatie zijn nog werkpunten.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de positieve indicaties van het cursistenwelbevinden bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt. Het beperken van de uitval in richtgraad 1 blijft een uitdaging voor het centrum.

3.4 ICT en Administratie (leerplan 2017/1414)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

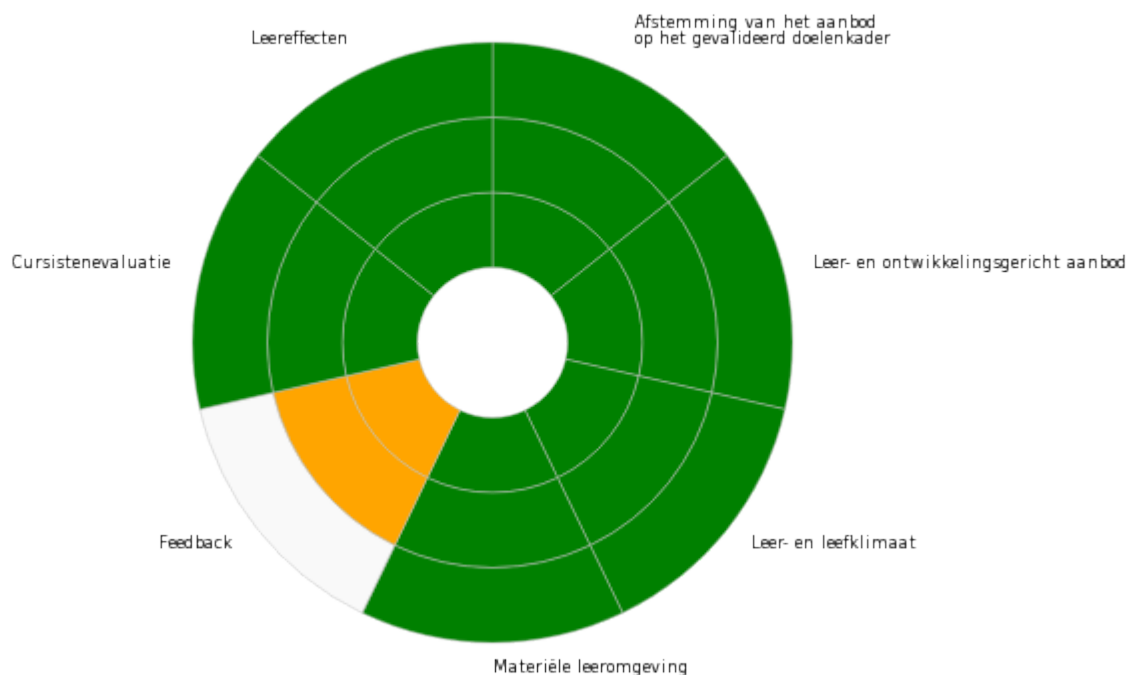
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De leerdoelgerichtheid kent grote verschillen tussen de verschillende cursussen. Sommige leerdoelen krijgen een veeleer enge invulling waardoor de vakgroep het competentiegerichte karakter van het nieuwe opleidingsprofiel nog niet binnen alle cursussen in de praktijk brengt. De operationele vaardigheden krijgen in sommige cursussen te veel aandacht ten koste van de probleemoplossende vaardigheden en de ontwikkeling van de attitudes. Daardoor vormen het evenwicht van het aanbod en de afstemming op het verwachte beheersingsniveau nog werkpunten.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep cursisten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De vakgroep zet in op het gebruik van functionele contexten en, waar mogelijk, authentieke taken. In de meeste modules zetten de leraren het leerplatform doelgericht in. De leraren kunnen de samenhang in het aanbod versterken door de afspraken over de logische opbouw van kennis, vaardigheden en attitudes in verband met de generieke competenties te expliciteren. Dat is ook het geval voor de strategieën die het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. De onderwijsorganisatie bevordert meestal het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat en houden hierbij rekening met de specificiteit van de lesgroep. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. Ze verhogen het competentiegevoel bij de cursisten door positieve feedback en succeservaringen. De cursisten mogen fouten maken. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in, al verschilt de inzet van het elektronisch leerplatform ter ondersteuning van het leerproces per leraar.
Feedback	De leraren geven veelvuldig feedback, waarbij ze meestal vertrekken vanuit de leerervaringen van de cursisten en soms vanuit de doelen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Door de feedback meer te richten op de doelen kan de vakgroep de gerichtheid op de ontwikkeling nog versterken. De kwaliteit van de schriftelijke feedback kent verschillen tussen de leraren. De verspreiding van de aanwezige expertise binnen de vakgroep is nog een aandachtspunt.
Cursistenevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader. Ze is afgestemd op de doelgroep en op het aanbod, maar kan in de meeste modules een bredere invulling krijgen. De vakgroep werkte nieuwe ondersteunende documenten uit. De implementatie ervan verschilt per leraar en de toepassing van objectieve en eenduidige beoordelingscriteria is nog te beperkt, zeker voor de generieke basiscompetenties. De vakgroep laat dan ook kansen liggen om te komen tot een evenwichtige, transparante en betrouwbare evaluatie.
Leereffecten	Ondanks de indicaties van een hoog cursistenwelbevinden en het studiesucces, bieden de wisselende afstemming op het gevalideerd doelenkader, de evaluatiepraktijk en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk slechts gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt. De kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk is nog niet voor alle modules en bij alle leraren gericht op leerplanrealisatie.

3.5 Nederlands tweede taal richtgraad 1 Breakthrough (leerplan 2015/1186)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep cursisten in de standaardtrajecten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. In de verlengde trajecten is dat minder het geval. Daar laten leraren zich nog te veel leiden door de inhoud van het leerwerkboek waardoor ze de mogelijkheden onvoldoende benutten om het onderwijsleerproces af te stemmen op de specifieke noden van deze cursistengroep. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren in de meeste groepen. De onderwijsorganisatie bevordert meestal het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat

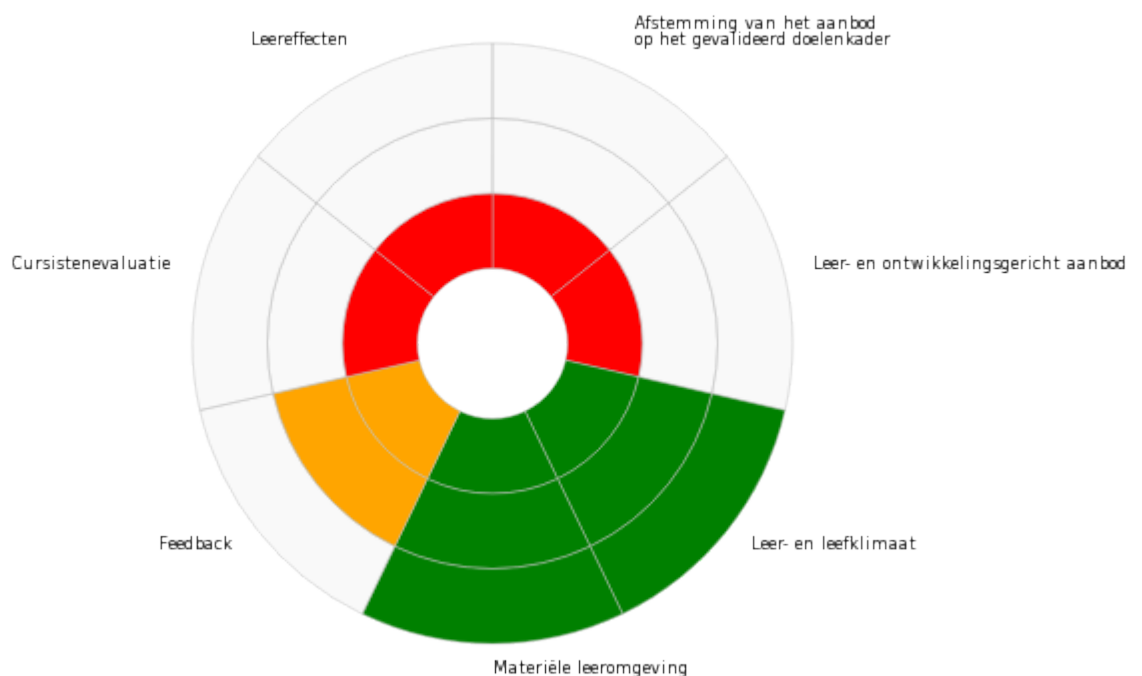
De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving

De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De beperkte ruimte in een aantal klaslokalen hindert weliswaar de mogelijkheden tot interactief leren.

Feedback	De leraren geven geregeld productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is veelal gericht op het verbeteren van fouten of attitudinaal van aard. De leraren laten nog kansen liggen om de feedback te richten op de leerdoelen, ontwikkelingsgericht te formuleren, voor de cursisten adequaat te verankeren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.
Cursistenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het aanbod, maar beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader omdat de leer- en communicatiestrategieën niet gehonoreerd worden in de evaluatie. Hoewel er hier en daar nog groeikansen zijn, is de evaluatie voldoende transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het cursistenwelbevinden en het studiesucces tonen aan dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt.

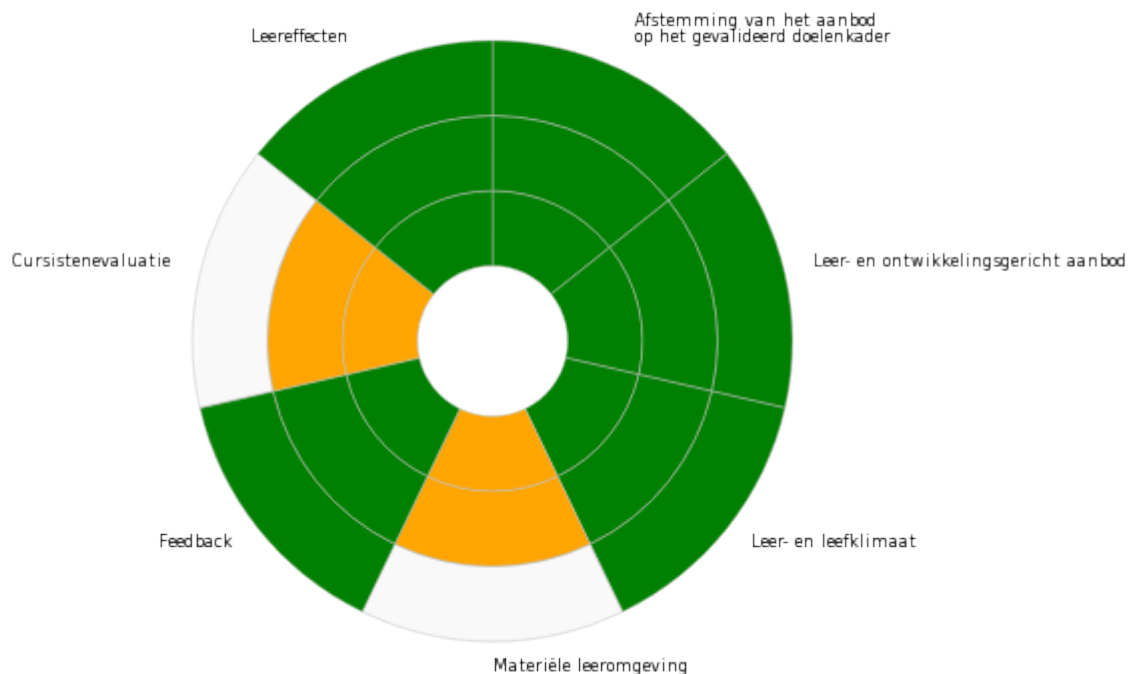
3.6 Nederlands tweede taal richtgraad 3 Vantage (leerplan 2015/1195)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod is onvoldoende afgestemd op het gevalideerd doelenkader. Het aanbod is gebaseerd op goedgekeurde leerplannen, maar bestrijkt niet alle domeinen van doelen. Zo is er niet de aandacht voor de leer- en communicatiestrategieën die het leerplan vooropstelt. Ook de afstemming van het aanbod op de door het leerplan vooropgestelde tekstsoorten is niet altijd zoals verwacht. De domeinen en rollen die deel uitmaken van de basiscompetenties zijn onvoldoende afgestemd op de verschillende behoeften en het einddoel van de cursisten. Daardoor ondersteunt het aanbod onvoldoende de persoonlijke ontwikkeling van de cursisten en bereidt het hen onvoldoende voor op het maatschappelijk functioneren, het verder deelnemen aan onderwijs of het uitoefenen van een beroep.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren hebben voldoende zicht op de beginsituatie en het perspectief van de cursisten, maar stemmen er het onderwijsleerproces onvoldoende op af. Het aanbod is activerend, maar onvoldoende samenhangend, betekenisvol, functioneel en weinig realistisch. Het team maakt te weinig afspraken over de richtgraden heen over een logische en graduele opbouw van de leer- en communicatiestrategieën. De vaak gesloten opdrachten resulteren bovendien in te lage verwachtingen voor de cursisten. De onderwijsorganisatie, waarbij één module soms door twee leraren gegeven wordt, is onvoldoende gericht op het bereiken van de doelen en vormt een blijvend aandachtspunt.
Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen en gaan vaak met hen in interactie. Ze kunnen het aanbod nog versterken door doelbewust meer mogelijkheden tot eigen inbreng door de cursisten te voorzien. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving is conform de minimale materiële vereisten. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De ICT-infrastructuur is weliswaar weinig ondersteunend voor het rolgericht werken en de differentiatie binnen de klas.
Feedback	De leraren geven geregeld productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is veelal gericht op het verbeteren van fouten of attitudinaal van aard. De leraren laten nog kansen liggen om de feedback te richten op de leerdoelen, ontwikkelingsgericht te formuleren en te doseren, voor de cursisten adequaat te verankeren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.

Cursistenevaluatie	De evaluatie is onvoldoende representatief voor het gevalideerd doelenkader. De puntentoekenning binnen de domeinen voor respectievelijk schrijven/lezen en spreken/luisteren is weinig weloverwogen waardoor de evaluatie voor de verschillende basiscompetenties weinig evenwicht vertoont. Enkele basiscompetenties, zoals het beschrijven als verhaal van werkelijke of verbeelde gebeurtenissen en ervaringen, krijgen een overwicht. De leer- en communicatiestrategieën krijgen bovendien niet de verwachte aandacht in de evaluatie. Weinig transparante criteria leiden ertoe dat de resultaten afhangen van de beoordelaar of van de omstandigheden. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de doelgroep en nauwelijks geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatievormen zijn, vooral in de schriftelijke module, zelden gevarieerd. De leraren leggen een eenzijdige nadruk op productevaluatie.
Leereffecten	Het centrum kan niet aantonen dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt. Er is nauwelijks kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met aandacht voor de leerprestaties. De substantiële uitval vraagt om doelgerichte analyse en opvolging.

3.7 Zorgkundige (leerplan 2012/706)

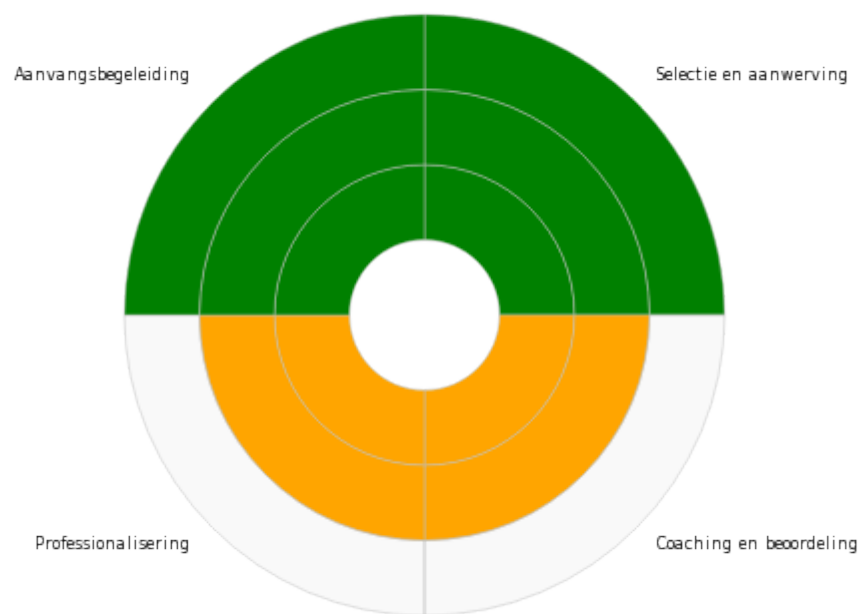

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De vakgroep kan de actualiteit nog meer integreren in het aanbod.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep cursisten om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend. De leraren ondersteunen de laagtaalvaardige cursisten vooral via impliciete verbetering en visuele ondersteuning. De vakgroep heeft nog een ruime groeimarge om alle cursusmateriaal te evalueren en waar nodig te herwerken in het kader van taalgericht vakonderwijs. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de cursisten, ondersteunen hen, waarderen hen en gaan vaak met hen in interactie. Ze houden rekening met hun inbreng en ervaringen en koppelen daar actief naar terug tijdens de lessen. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt beperkt het bereiken van de doelen, omdat aan bepaalde minimale materiële vereisten uit het leerplan niet voldaan wordt. Zo moeten leraren en cursisten meubilair verhuizen om praktijkoefeningen te kunnen uitvoeren, bemoeilijkt de te kleine materiaalkast het methodisch werken en ontbreken een wasmachine en een ruimte voor het uitvoeren van huishoudelijke taken. De leraren zetten de beschikbare uitrusting echter wel efficiënt en creatief in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de cursisten. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De vakgroep zet sterk in op de (zelf)evaluatie van de sleutelvaardigheden, gekoppeld aan een persoonlijke trajectbegeleiding van elke cursist.
Cursistenevaluatie	De evaluatie is veelal representatief voor het gevalideerd doelenkader. De lesopdrachten, die een belangrijk deel uitmaken van de evaluatie, zijn – in tegenstelling tot de toetsen – inhoudelijk erg zinvol en doorgaans afgestemd op het juiste beheersingsniveau. De leraren laten echter nog kansen liggen om te komen tot een transparante, valide en betrouwbare evaluatie voor de modules 'Omgaan met psychische zorgvragen' en 'Context van de zorgvrager'. De evaluatie van de andere modules werd recent bijgesteld en is veelal representatief.

Leereffecten

De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het cursistenwelbevinden en het studiesucces tonen aan dat een zo groot mogelijke groep cursisten de minimaal gewenste output bereikt. De constructieve samenwerking binnen de vakgroep verhoogt de kansen op een kwalitatieve bijsturing van het cursusmateriaal in het kader van taalgericht vakonderwijs en van de evaluaties.

3.8 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Selectie en aanwerving

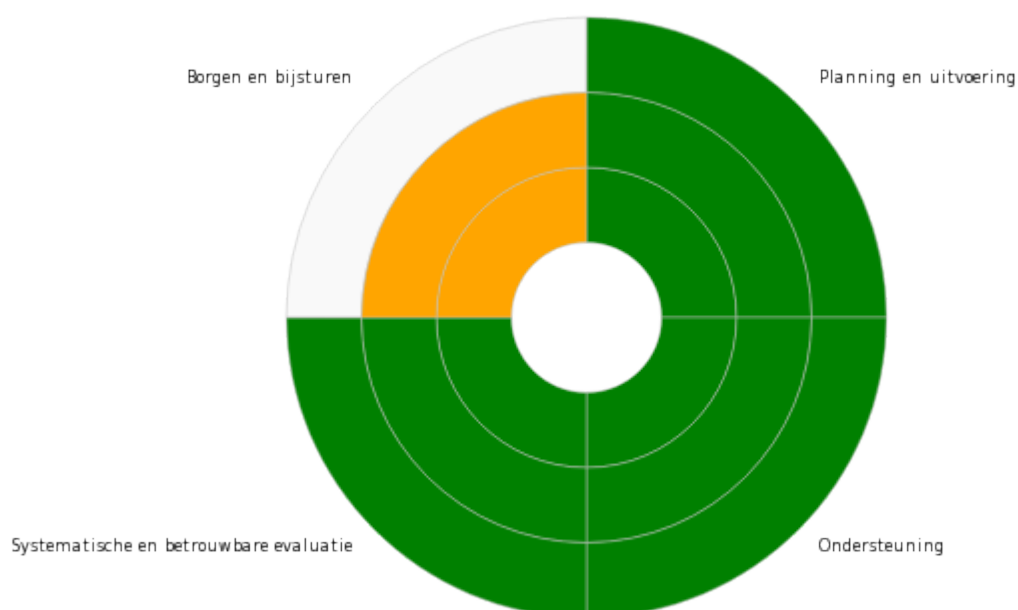
Het centrum gebruikt duidelijke criteria bij het selecteren en aanwerven van de teamleden. Het houdt bij selectie en aanwerving veelal rekening met de competenties die de centrumwerking kunnen versterken, zodat de teamleden optimaal kunnen worden ingezet. Bij het zoeken naar een interimaris, heeft het snel vinden van een kandidaat voorrang op de selectiecriteria, zodat de cursisten niet te veel lesmomenten missen.

Coaching en beoordeling	De wijze waarop het centrum gesprekken voert met de teamleden en aandacht heeft voor coaching, is wisselend naargelang de opleiding en wie die aanstuurt. Het centrum laat daardoor kansen liggen om alle teamleden consequent en gelijkgericht feedback te geven over de manier waarop ze hun opdracht vervullen. Bovendien beschikken niet alle personeelsleden over een actuele en/of gepersonaliseerde functiebeschrijving. Het directieteam gaat moeilijke beoordelingen niet uit de weg, maar voert evenmin een consequent en stimulerend evaluatiebeleid voor alle personeelsleden.
Professionalisering	Het centrum kent de professionaliseringsnoden van de teamleden, inclusief de administratief medewerkers. Het professionaliseringsbeleid is beperkt gericht op de prioritaire doelen van het centrum. Het centrum laat nog kansen liggen op het vlak van expertisedeling of -ontwikkeling. Goede praktijkvoorbeelden kunnen nog meer gedeeld worden binnen de vakgroepen en over de verschillende opleidingen heen. De bestaande initiatieven hebben een beperkt positieve impact op de onderwijsleerpraktijk. Zo investeerde het centrum de voorbije drie schooljaren intensief in professionalisering op het vlak van evaluatie, maar blijkt uit het doorlichtingsonderzoek dat er een wisselend beeld is qua evaluatiepraktijk en dat een aantal vakgroepen nog heel wat ontwikkelkansen hebben.
Aanvangsbegeleiding	De begeleiding van beginnende teamleden is gericht op integratie in de centrumwerking en is ingebed in de centrumcultuur en -structuur. De aanvangsbegeleiding is gekoppeld aan coaching in de lespraktijk en aan de professionele ontwikkeling.

4 In welke mate voert het centrum een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van het centrum is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of het centrum hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- valgevaar en toegankelijkheid.

Planning en uitvoering

Het centrum neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Het neemt deze acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan voor alle vestigings- en lesplaatsen. Daarnaast beschikt het centrum voor elke lesplaats over afsprakenkaders met duidelijke contactinformatie, afspraken en procedures. Het centrum voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt het centrum doeltreffende compenserende maatregelen. De beveiliging van de ramen en het aangepaste onderhoudsschema voor de sanitaire installaties op de lesplaats Katelijnevest, en de gefaseerde opvolging van de klimaatregeling in een aantal lokalen voor de lesplaats Potvlietlaan Berchem, illustreren dat.

Ondersteuning	Het centrum ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Het voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. De lokale preventiemedewerker, ondersteund door een administratief medewerker, volgt samen met de centrale preventieadviseur en de overkoepelende preventiedienst van alle LBC-centra het risicobeheersingsbeleid op. Teamleden en cursisten signaleren defecten of problemen, maar de school kan de communicatie daarover met de interne preventiedienst efficiënter organiseren.
Systematische en betrouwbare evaluatie	Het centrum evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Het verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren, ook voor de lesplaatsen waar het centrum onderwijs organiseert in samenwerking met partners. De jaarlijkse interne rondgang gebeurt niet altijd even doelgericht op alle lesplaatsen en vraagt een meer formele aanpak. Voor de evaluaties baseert het centrum zich op diverse bronnen. Het centrum betreft relevante partners bij de evaluaties en bevraagt ook de teamleden en de lerenden. Hierdoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Het bewaart en verspreidt doorgaans wat goed is, dankzij de nauwe samenwerking tussen de directie, de preventiediensten en de verantwoordelijke voor de interne kwaliteitszorg. Het centrum laat kansen liggen om zijn werking doelgericht vanuit de evaluaties bij te stellen voor alle lesplaatsen en alle processen. Een aantal geplande verbeteracties, zoals voor de sanitaire installaties en voor de optimalisatie van de communicatiekanalen, zijn nog niet opgenomen in het digitale dynamische risicobeheersingssysteem.

5 **Respecteert het centrum de regelgeving?**

Het centrum moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het hanteren van functiebeschrijvingen.
 - Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding van 27/03/1991 - art. 47ter, §1, 2 en 8
 - Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27/03/1991 - art.73ter, §1 en 2
 - Omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.2
- De inhoud van het centrumreglement.
 - Decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15/06/2007 - art. 120 en 121
- De evaluatie van het personeel.
 - Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding van 27/03/1991 - art. 47ter §4, 5 en 6, art. 47octies
 - Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27/03/1991 - art. 73septies -73decies
 - Omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.3

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt het centrum haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Systematische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvol onderwijs?

6.2.1 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Selectie en aanwerving	●
Coaching en beoordeling	◆
Professionalisering	◆
Aanvangsbegeleiding	●

6.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	Spaans richtgraad 2 Threshold 1 en 2 (leerplannen 02-03/989 en 02-03/697)	Boekhoudkundige bediende (leerplan 2012/696)	Frans richtgraad 1 (leerplannen 02-03/734 en 02-03/733)	ICT en Administratie (leerplan 2017/1414)	Nederlands tweede taal richtgraad 1 Breakthrough (leerplan 2015/1186)	Nederlands tweede taal richtgraad 3 Vantage (leerplan 2015/1195)	Zorgkundige (leerplan 2012/706)
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	●	●	◆	●	■	●
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	●	●	◆	●	●	■	●
Leer- en leefklimaat	●	●	●	●	●	●	●
Materiële leeromgeving	●	●	●	●	●	●	◆
Feedback	◆	◆	◆	●	◆	◆	●
Cursistenevaluatie	◆	●	◆	◆	●	■	◆
Leereffecten	●	◆	◆	◆	●	■	●

6.3 In welke mate voert het centrum een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Systematische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het centrum een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het centrum:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Spaans richtgraad 2 Threshold 1 en 2 (leerplannen 02-03/989 en 02-03/697).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor boekhoudkundige bediende (leerplan 2012/696).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands tweede taal richtgraad 1 Breakthrough (leerplan 2015/1186).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor zorgkundige (leerplan 2012/706).

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Frans richtgraad 1 (leerplannen 02-03/734 en 02-03/733).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor ICT en administratie (leerplan 2017/1414).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het personeelsbeleid en de professionalisering.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de feedback.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de cursistenevaluatie.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leereffecten.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands tweede taal richtgraad 3 Vantage (leerplan 2015/1195) (erkenningsvoorwaarde).